



Nr. 8.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúkt Bétsből Kedden Julius 29-ik napján 1812-dik
esztendőben.



B é t s.

Eő Cs. K. Felsége, Méltóságos L. B. *Bruckenthal* József úr Eő Nagyságát, a' ki az Erdélyi Felséges Udvari Cancellaria mellett is már mint Concipista néhány esztendőktől fogva fizetés nélkül dítséretesen szolgált, talentomira és megkülönböztetett szorgalmatossággal való szolgálatjára nézve, ugyan ezen Fels. Udvari Cancellariánál szám felett való Udvari Secretariussá ki nevezni kegyelmesen méltóztatott.

Tegnap előtt délután, az alatt, hogy a' Bétsi Annák, vagy Pannák, kiknek számok itten igen nagy, a' Práter erdőben vígan vendégeskedtek's töltötték idejüket, és várták a' Stuver esteli tűzjátékát, Badenben, a' hova Pünköst havától

kezdvén, September közepéig, sőt annak végéig is, ha az idő járása kedvező, sok egészséges és beteges emberek szoktak menni az oda való gyógyító fürdővízzel élni kívánván, veszedelmes tűz támadt, mely száz házaknál többet, 's azok közt a' Sz. Agoston szerzetes Papoknak klastromát és a' város házát is megemésztette. A' bé következett éjjel három ezer embernél több campirozott a' városon kívül lévő mezőségen, attól félvén, hogy a' nagy szélvész miatt egyetlen egy épület sem fog ottan épségben maradni. Hogy és hol támadt ez a' veszedelmes tűz; még most bizonyosan nem tudjuk.

Töplitzből, Cseh Országnak az oda való orvos vízre es fürdőre nézve igen híres városából ide az az örvendetes tudósítás jött, hogy Fels. Urunknak kedves hites társa Mária Beatrix Austriai Császárné és Magyar Királyné Eő Felsége az oda való fürdővel nagy haszonnal él és friss állapotban vagyon. Ezen hólap 14-ik napján a' Fels. Szakszoniai Király, Királyné, *Augusta* kedves hertzeg asszonyával, és a' Király testvér húgával *Mária Anna* hertzeg asszonnyal együtt, a' Fels. Császárné tiszteletére mentek, hanem azon napnak estéjén ismét vissza mentek Kir. lakhelyekbe Drézdába. — A' Würtzburgi nagy Hertzeg *Ferdinand* Austriai Cs. Kir. Eő Hertzeg, Fels. Urunknak kedves testvér öttse is, azon hólnap 16-ikán Töplitzbe ment az oda való orvos fürdővel való élés végett. — A' Collovráth gyalog regementjének egy osztálya az ott lévő Felséges vendégeknek szolgálatjára oda küldetett.

Eözvegy *Dietrichstein* hertzeg asszony az orvosi és kézorvosi tudományoknak előmozdításokra nézve három tökéletes orvosi és kézorvosi készüléket vévén, egyet azokból a' Bétsi, egyet a' Prágai, egyet a' Pesti fő iskoláknak ajándékozott.

Az ide való híres harfanista *Burger Leopold* több ember barátoktól segítettvén, a' Landstrasse nevű külső városban, a' hattyú tzeđerű vendéglő házban, esteli mulatságot tartván az abban bé vett 162 forintokat váltó tzedulában a' vakok institutumának ajánlotta, és azt azon institutum béli muzsikát tanuló ifjaknak rendelte.

Magyar Ország.

Az a' jég ésső, így szólnak a' Budai és Pesti tudósítások, melly a' múlt Junius 28 ik napján Dorogtól Nyitraig igen sok kárt tett a' mezőkben, Pest Vármegyében is, nevezetessen Czeglédén és Pilisen, Fejér Vármegyében Tordason, a' körül belől fekvő helységeekben, és Magyar Házánknak egyéb környekeiben is a' mezőknek, kerteknek, szőlőhegyeknek terméseit öszve rontván, minden bőv aratáshoz és szürethez való reménység megsalattatott.

Egy Magyar Országi utazó ekként ír Abaúj Vármegyéből: Minden Vármegyékben, *úgymond*, mellyekben meg fordúltam, nevezetessen Zemplén, Szabolts, Beregh, Ugotsa, Szathmár, és Bihar Vármegyékben, valamint az őszi, úgy a' tavaszi vetések és gyümölsők is igen szépek, s telyes reménységet nyújtaniak a' mezei gazdáknak a' gazdag aratáshoz és szürethez. A' kinek a' múlt esztendőben 10 akó hora volt, az idén 60 akót reményl, ugyan erre nézve éjjel nappal

dolgoznak a' bognárok, és már is annyira felment a' hordónak az árja, hogy szüretkor egy hordóért egy hordó mustot fognak adni.

Beregh Vármegyéből következő tudósítást vettünk: A' Gróf *Shönborn* Munkátsi uradalmának nagy érdemű Préfektusa *Dercsényi* Úr, ebben a' Vármegyében, nevezetesen Munkátszon, Muzsában, és Kovásznán, három Timsó főző kementzét állított fel, melly nagy haszonnal gyakoroltatik. Ez a' tiszteletre méltó és szorgalmatos házaft azokat az arany termő bányákat, mellyek három 's négyszáz esztendőktől fogva miveletlenül állottak, a' Beregszászi és Muzsai hegyekben ismét felkeresteti, mivelletti, és már is egynéhány régi és új arany erekre talál.

BCU Cluj / Cent *Lengyel Ország, Cluj*

A' mit a' Magy Kurir Julius 21-ik napján költ hatodik darabjának első lapján ennek a' hajdan virágzott és hatalmas Orzágnak jelenvaló változásáról írtunk vala, azt más Országbeli közönséges újságok is, nevezetesen az Augspurgi, Frankfurti és Norinbergai Zsurnálok is bizonyítják. Berlinből Julius 11-ik napján ezt írják: A' jövendőbeli Lengyel Vice Király egy Német Országi, és a' Rénusi Szövetséghez tartozó uralkodó Cs. K. Hertzeg fog lenni, és egy Német Országi Kir. Hertzeg Asszonyt fog magának feleségül venni.

Arról a' közönséges conföderatióról, avagy öszve szövetekezéstről, melly a' múlt Junius hónap vége felé Warsauba öszve gyűlt, egy Német Országi közönséges újság levél következő

jegyzéseket adott ki: „Junius 29-ik napján, úgymond, gyűlt össze a' közönséges Gyűlésnek Tanácsa leg elsőben, mellynek minden tagjai jelen voltak, Hertzeg *Czartorisky Adám* Eő Hertzegsége volt ebben a' gyűlésben az előülő, a' kit a' Gyűlés képében Püspök és Szenátor *Golaszewsky* köszöntött meg, mellyet igen emberségesen és kötelessen meg köszönt a' nevezett hertzeg. E' meg lévén mingyárt avval kezdette el a' közönséges *Confoederatio* Tanácsa a' magadolgát, hogy a' *Caecellarius*nak választott *Kozwadowszki* urat meg esküdtette, a' Titokokra pedig azt bírta, hogy a' közönséges *Confoederatio* aktáit a' *Korona* archivumába jegyezze fel, és egy olly könyvet készíttessen, mellyben a' *Confoederatio*ban állott tagok egyen egyen béírattassanak. — Végtére az is elvégeztetett, hogy ez a' Tanács ennekutánna illy titulussal éljen: *Lengyel Országnak közönséges Confoederatióbéli Tanácsa*, és a' maga tziimerében az előbbi *Lengyel* tziimereket, úgymint, egy sást, és két pántzérba öltözött, lovon ülő 's kezekben ki vont kardokat viselő vitézeket viseljen.

Junius 30-ik napján azt végzette a' generális vagy közönséges *Confoederatio*, hogy az öszveszövetkezés alkutájának, 14 és 15 ik tziikkelyei szerint két deputatio választassék ki a' végre, hogy az egyik a' Szakszoniai Királyhoz, a' másik *Napoleon* Frantzia Császárhoz küldettessen. A' Julius első napján tartott gyűlésben sok tisztviselők és társaságok jelentették magokat a' Tanácsnál az eránt, hogy ők is készek az öszve szövetség mellé állani. Ezen a' napon adatott által a' fent említett két deputationak az ő meghatal-

mazó levelek, a' mellyek a' következett napon el is mentek az ő meghatározott fontos követségeknek helyére.

A' Confoederatiónak 30-ik Juniusi gyűllésében meghatározott végzése szerint, hertzeg *Poniatowszky József*, a' Warsaui Hertzezségnek hadi ministerje, és most a' Fr. ötödik osztály seregnek fő vezére, e' folyó Julius 6-ik napján Raygrodi Fő hadi szálíasáról következő hirdetményt tétetett közönséggé a' vezérlése alatt lévő Lengyel Katonaság közt: Vitézek! A' midőn a' Fels. Frantzia Császárnak azt a' hirdetményét, melyben az Orcsz Birodalom ellen hadat indít, tudotokra adom, meg vagyok arról az érzékenységről győzöttetve, mellyel ti az ő buzdító szavait követni fogjátok, mihelyt megértitek, hogy ti előttetek a' ditsósságnak mezeje fel nyitattott. Még a' két tsatázásban há'álatosoknak mutattatok magatokat a' ti nagy Jóltévők és meg szabadítók eránt, 's annál fogva a' Lengyel armádia ditsósságének fundamentomát meg vethtitek."

„Mivel a' jelen való háborúban ti a' Frantzia nagy Armádiának egy osztály serege vagytok, a' kiket maga a' Fels. Császár is Lengyeleknek nevez, és a' kiktől egynéhány milliom Lengyeleknek, a' mi hazánkfiainak jövendőbéli sorsok függ, reménylem, hogy ti méltóknak fogjátok magatokat tartani a' Frantziáknak soraik közt való hadakozásra, és méltóknak azokra a' kinézésekre, mellyek most bétellyesedni kezdődnek. Arra való nézve kettőztessük meg iparkodásunkat! Semmi nyomorúság, semmi viszontagság, semmi szükség, meg ne erőltentssék a'

mi őseinkől reánk szállott vitézi lelket. Még egyszer az egész világ szemei előtt meg fogjuk mi azt mutatni, hogy a' mi hazánknak szent neve győzhetetlenné teszi annak valóságos fiait."

Herczeg *Poniatowsky*, a' Lengyel hadi seregeknek fő vezére arról tudósította a' Warsaui Generális Confoederatiónak Tanácsát, hogy a' Grodnói Környéknek lakosi magok közt azt végzették, hogy *Pancerzinsky* Úr vezérlése alatt, tulajdon költségeken egy olly gyalog regimentet állítanak fel, melly mind számára, mind formáruhájára, mind organizációjára nézve hasonló leszen a' több Lengyel gyalog regimentekhez.

A' Warsaui Zsurnálnak 30 ik Juniusi darabjában ezeket olvassuk: „Az egész Országban közönséges gyűlések fognak a' Generál Confoederatióba való belépésre nézve tartatni, minden egyházi, polgári, s hadi tisztviselők kötelesek ezen Confoederatiónak, vagy öszve szövetségének tzélját közönségesé tétetni. E' végre mindenütt pásztori leveleket adnak ki az Érsekek és Pöspökök, minden Kommendánsok, és Helytartók kötelesek a' Confoederatiónak aktáit az ő alattvalóknak meg beszélni's megmagyarázni. Ez a' Confoederatió az ég és föld szemei előtt arra kötelezte magát az egész Lengyel nemzet képében, hogy ezen igen fontos feltételnek tökéletesen leendő végbe vitelére nézve minden hatalmában lévő eszközökkel élni kíván és igyekszik.

Hadi Történetek.

A' Lipsiai újság leveleknek 4. ik Juliusi darabja így szól a' Frantzia nagy Armádiáról: *Napolcon* Császár Eő Felsége, Junius 28. ik nap-

ján, délutánni két óraker ment bé Litvaniának fő városába Wilnába, midőn minden azon városbéli Előjárók eleibe mevé a' város kultsait Eő Csász. Kir. Felségének által adták. — Az ott vólt meg félemlert Orosz hadi seregek, halván a' Frantzia ármadiának oda való közelgetését, onnan elfutottak, és a' Dúna folyó víz mellett lévő sántzokba 's erősségebbe vonták magokat, mellyek 14 mértföldre vannak Wilnától. — Lehetetlen azt a' nagy örömet le írni, melly a' Litvániai lakosokat, nevezetesen *Zabizlo Györgyöt*, az ő rokonit és barátit elfoglalta, halván, hogy az ő meg szabadítójak, kibén régtől fogva minden reménységeket helyhezítették, az ő kebelekben legyen. A' Frantzia general Intendánsot, vagy inkább az ármadiának fő Gondviselőjét mindekkel meg kínálták. Egy közzülök illy szókra fakadott ki, midőn 200 mérő búzát, és igen sok pálinkát adott vólna a' Frantzia hadi seregeknek tartásokra: *„Mindenünket elvesztettük, úgymond, de mivel az Oroszoktól meg szabadúltunk, semmi nélkül nem szükölködünk.“*

A' Berlini tudósítások szerént, Wilna mellett nagy tábori magazinumra akadtak a' győzedelmes Frantziák, mellynek egy részét az onnan el futott Oroszok meg gyújtották, de tsak ugyan nem égethették meg egészen, mivel sebben oda menván a' Frantziák az azokban vett tüzett meg oltották. — Az Orosz Birodalomban, kiváltképen pedig a' véghelyi környékekben nagyon meg vannak a' helységek és lakosok szoríttatva, ugy annyira, hogy az Orosz Commendánsoknak hírek, 's engedelmek nélkül, senki a' maga lakhelyétől egy mértföldnél tovább

nem mehet. — A' Tarnopoli Kerületben minden falunak felső és alsó végén, és kapuján fegyveres strázsák vigyáznak, és abból senkit sem ki, sem bé nem bocsátanak.

A' Westfáliai Monitőrnek szerzője azt jegyzi meg, hogy a' Westfáliai Király, a' múlt Junius 30 ik napján, dél után egy óraker, a' vezérlése alatt lévő hadi néppel oda bémarsirozott, kinek oda való közelgetése mihelyt értésére esett az ott vólt Orosz hadi seregeknek, mingyárt hátrább vonták magokat, és által költözvén a' Niemen folyóvízen, az azon vólt hídakat meggyújtották. De az ő Kir. Felsége előjáró serege több hajókra szálván, azon folyóvízen által mentek, és azon folyó vízre sok tábori hídakat vetvén, utánnok a' többi hajóseregek is által mentek, és ott sok tábori magazinumokat találtak 's foglaltak el.

A' Königsbergi 2-ik Juliusi közönséges újság levelek illy jegyzést tesznek az Orosz Császári Armadiáról: Néhány közönséges újság levelek nagyon szörnyítik az Orosz hadi seregeknek sokaságát, azt állatván, hogy az első lineában, és a' három rezervában kilentz száz ezer főből állyanak, mellyek rész szerént már fegyverben vannak, rész szerént pedig most készítetnek. De most a' midőn velünk által ellenben feküsznek, 's alkalmatosságunk vagy azoknak meg vizsgálásokra, bizonyosan tudjuk, hogy azok 300,000 fegyvert fogható és viaskodható embereknél többre nem mennek. — Hogy mindenkor nagyítani szokták legyen magok hadi erejeket az Oroszok, a' Frantzia revoluzió miatt támadt háborúban bőven tapasztaltuk.

A' Lengyel Országból ide jött magános tudósítások szerint, már *Rigában*, Lieflandiának népes és erős városában vannak a' Frantzia előjáró könnyű seregek, a' honnan az ott volt Anglus kereskedők, halván a' Frantziáknak oda való közelgetéseket, portékáikkal egyetemben mind el takarodtak, és vagy hazájokba, vagy az Orosz Birodalomnak belsőbb részébe húzták magokat.

A' tsatározó Piatzokról.

III A' Frantzia nagy Armédiának, Kownóban, Junius 26-ik napján kiadott *harmadik* bulletinjának, vagy tudósításának foglalatlja a' következőkből áll:

Junius 23 ik napján a' Népolyi Király a' Frantzia lovasságnak fő vezérje, a' Niemen bal partján túl két óráni messzeségre tette a' maga fő hadi szállását. Ennek a' Fejedlemnek közvetlen vezérlése alatt vannak a' Generál *Nansouti* és *Montbrun* Generálisoknak lovas osztály seregeik. — Az *első corpus* a' Gróf *Bruyeres*, *St. Germain*, és *Valence* Generálisok osztály seregeiből áll; a' második a' *Vattier*, Gróf *Sebastiani* és *Defrance* Generálisoknak osztályaikból. Az *Eckmühli Hertzeg* (*Marsal Davoust*), a' ki az első corpuszt kormányozza, a' Pílviski nagy erdőnek végéhez tette által a' maga fő hadi szállását, a' *második corpus* és a' Csász. testőrző seregek az elsőbb corpusnak mozdulásait követték; a' *harmadik* a' *Marinopol* felé vette a' maga útját. Az *Olasz Országi Vice Király*, a' ki a' *negyedik* és *hatodik corpus*okkal hátra maradt.

Kalmarhoz ment. A' Weszfáliai Király, az ötödik, hetedik, és nyoltzadik corpusokkal Novogrodba marsirozott.

Az Austriai Armadiának első corpora, a' Hertzeg Schwarzenberg vezérlése alatt, Lemberget oda hagyván balra marsirozott, és Lublinhoz közelgetett. — A' Generál *Eble* kommandója alatt lévő tábori hídak és hidas katonák, vagy Pontonierek, Junius 23-ik napján még csak két óránira voltak a' Niemen folyó vízhez. Ezen napon reggeli két órakor a' Kownó mellett vizsgáló első sereghhez ment a' Császár, és egy könnyű szerű lovas katonának köpönyegét magára vévén, 's Lengyei süveget fejére tévén, maga mellé vette *Haxo* Indzsínór Generálist, 's vele együtt meg vizsgálta a' Niemen partjait, esteli nyoltz órakor az armadiát ki indította, 10 órakor osztályos Generális Gróf *Morand* három compánia voltigeuröket, az az, ugró katonákat a' vízen által tétett, és azon szempillantásban három hidat készített azon folyóvízen, mellyeken 11 órakor három tsapatok által is mentek. — Délben Báró *Pajol* számos Kozákokat vett úzóbe, 's egy battalional Komot elfoglalta.

Junius 24-ik napján maga a' Császár is Kownóba ment, az Eckmühli hertzeg Rumschickibe a' Nápolyi Király pedig Ecketanonibe tették által fő hadi szállásokat. Mind a' két napon, tudnillik Junius 24 és 25-ik napjain által ment az armádia a' három hídon. — Kownóval által ellenben Junius 24 ikén egy új hídát tsináltatott a' Császár a' Wilia vízen, és a' Reggiói hertzeget (*Oudinot Marsalt*) a' második corpusal azon által küldötte. A' Lengyel könnyűszerű gárdisták

azon folyóvízen által úsztattak, a' melly alkalmatossággal csak nem a' vízbe holt két ember, hanem a' 26 ik könnyű regimentből való úszó katonák őket a' vízből kiszabadították. *Gehenee* Oberster, a' ki őket vígyázatlanul a' veszedelemből ki menteni igyekezett, csak nem maga esett a' veszedelembé, de két maga regimentjéből való jó úszó katonák által abból kiszabadítottatott."

„Junius 25-ikén az Elchingeni hertzeg (Marsal *Ny*) Kormeallouba, Kownohoz egynéhány óráni messzeségre ment, a' Nápolyi Király pedig Imorouiba. Az ellenségnek minden könnyű seregei e'üzettettek. Junius 26-ikán, a' Reggiói hertzeg Janowba, és az Elchingeni hertzeg Scoronliba mentek, a' könnyű lovas osztályok Wilnának térségét egészen béborították. — Junius 24-ikén a' Tarenti hertzeg (Marsal *Macdonald*) a' ki a' 10-ik corpust vezérelte, Tilsit mellett a' Niemen folyóvízen által menvén, Rosienába marsirozott, hogy azon folyóvíz jobb partját az ellenségtől meg tisztíthassa, és az azon vízen való hajókázást védelmezhesse. — A' 9 ik corpust vezérlő Bellunoi Hertzeg (Marsal *Victor*), és az ő vezérlése alatt lévő *Hendelet*, *Lagrange*, *Burutte*, és *Partoneaux* Generálisoknak osztály seregeik az Albis és Ódera folyóvizek közt fekvő földeket foglalták el. Generál Gróf *Rapp* a' Dantzigi Gubernátor, a' *Duendel* osztály seregét kormányozza. Osztályos Generális Gróf *Hogendorp* Königsberg Kommandánsává tétetődött."

„Az Orosz Császár testőrző seregének és Ármádiájának egy részével Wilnába van, és Ronikutonit 's Newtrockit béülték. — Orosz Generál *Bagamont*, a' ki a' második corpust kom-

mandirozza, és az Orosz ármádiának Wilnától elszakasztott egy része csak az által menekedett meg, hogy a' Dwina folyóvíz felé hátráltak. A' Niemen folyóvíz 2 vagy 3 száz tonnát Kownóig el bírván, ezen a' vízen való egyesség Dantzikig, a' Wistuláig, Oderáig, és Albisig szabados. — Igen sok pálinka, liszt, kéttzer sült lepén hordatik Dantzigból, és Königsbergből Kownoba. — A' Wilia víz Wilna mellett foly el, és ezen Kownóból apró hajókon lehet járni. *Wilna* Lithvániának fő városa, és az Orosz Lengyel Országnek napkeleti része. Több hónapoktól fogva ebben a' városban van az Orosz Császár udvarának egy részével, mellynek el foglaltatása első gyümöltse leszen a' Frantzia ármádia győzedelmének. Sok Kozákokat és Orosz tiszteket fogtak el a' Frantzia könnyű lovasok.

IV. *A' Frantzia Ármádiáról szóló negyedik hüllaletin következendő dolgokat foglal magában:* Junius 27-ik napján dél után két órakor a' külső vígyázókhoz menvén a' Császár, mindjárt Wilna felé indította ármádiáját, és meg parantsolta, hogy ha az ott lévő Orosz ármádia azon várost vagy védelmezné, vagy annak elfoglaltatását akadályoztatná, 's az ott lévő szamtalan tábori magazinumokat meg menteni igyekezne, azt hajnalba támadja meg. Egy Orosz osztály sereg a' Troki kastélyt foglalta el, melly Wilnától négy Lengyel mértföldre fekszik, és a' körülötte lévő ingoványos helyekre nézve elég erős, egy másik pedig a' *Wakai* tetőket foglalta el. — Junius 28-ik napjának reggelén a' Nápolyi Király az avantgárdával, az az, az előjáró sereggel, és

a' Gróf *Bruyeres* Generális könnyű lovasságával ki indulván, az *Eckmühl* Hertzeg ötet segítette. Az Oroszok mindenütt vissza húzták magokat, és minekutánna egynéhányszor ágyúztak volna egymásra, nyakra före oda hagyták *Wilnát* az Oroszok, a' *Wilnai* fa hidat meg égették, és sok milliom rubelt érő magazinumokat meg gyűjtöttak. Több mint 150 mázsa liszt, felette sok széna, zab, és igen sok katona monfur égtek meg. E' mellett igen sok fegyvert, melly nélkül nagyon szűkölködik az Orosz Birodalom, és sok hadi eszközök rontattak össze, és hanyattak a' *Wilia* folyóvízbe."

„Délben 12 órakor ment bé *Napoleon* Császár *Wilnába*, már délutána 3 órakor készen volt a' *Wilián* tsinált híd. Mindenottlakó átsok nagy buzgósággal foglalatoskodtak annak tsinálásában, az alatt a' hidas katonák is egy más hídát építettek. A' *Bruyeres* Generál osztály serege a' *Wilia* folyóvíz bal partján volt ellenséget mindenütt űzte, kinek utól menő seregétől egy kis tsatában 50 tábori szekeret vett el. — A' Lengyel könnyű szerű lovasok a' *Wilia* folyóvíz jobb partján megtámadván az ellenséget, sok *Kozákokat* megzavartak, őket szélyel űzték, s közzülök sokat elfogtak. — Junius 25 ik napján a' *Reggiói* Hertzeg (*Marsal Oudinot*) *Kownó* mellett a' *Wilián* tsinált hídon által ment; a' következő napon *Janowon*, Jun. 27 ikén *Chatouinon* ment kekeresztül, melly mozgásai által az Orosz *ármádia* első corpusának vezérét *Wittgenstein* hertzeget, egész *Samogitziának*, és a' *Kowno* 's tenger közt fekvő földnek elhagyására, és két *garda* regementnek segítségére való küldetése után

a' Wilkomirsba való menefelre kényszerítette. — Junius 28 ikán egymásra bukkant a' két ellenséges sereg, és mivel Devoltowval által ellenben hadi rendben állani találta az Oroszokat a' Reggioi hertzeg, mingyört elkezdte az ágyúzást, mellynek hevességét nem szenvedhetvén az Oroszok, egyik helyből a' másikba futottak, és olly nagy sietséggel mentek által a' hídon, hogy annak meggyújtására tellyességgel semmi idejek nem vólt. Ebben a' tsatában az ellenségnek 300 embere esett fogságra, a' kik közt sok fel és all tiszték találtattak, 100 hólt meg és esett sebbe. A' Frantziák 50 embert vesztteték. Nagyon dítséri a' Reggioi hertzeg a' Generál Báró *Castex* kommandója alatt lévő lovas brigadát, és a' 11-ik könnyű gyalog regimentet, melly többire az Alpesen túl la' 6 Frantziákból állott. A' Római ifjú conscriptusok nagy vitézi bátorsággal viselték magokat. A' tsata után a' Wilkomirban vólt nagy magazinomot az ellenség meg gyújtotta, mellyből egynéhány hordó lisztet az oda való lakosok a' tűz emésztő langjától meg mentettek.

„Junius 29 ik napján az Elchingeni Hertzeg (Marsal *Ney*) Soudereaval által ellenben a' Wilia folyóvízen egy hídát készíttetett, és néhány tsapatokat Grodno és Wolyhinia felé küldött, azoknak az Orosz seregeknek felkeresésekre, a' mellyek a' többi seregektől el szakasztván, széllyel futottak. A' Wiliain mintegy 500 főből álló tanuló ifjúság, minnyájan 18 esztendőn felül valók nagy hazafiúi buzgóságtól lelkesítettvén, engedelmet kértek magoknak, hogy ők magokból egy regimentet állíthassanak fel. Az ellenség a' Dwina folyóvízhez vonnya magát hát.

rább. — Az Orosz Császárnak értésére esvén, hogy a' Frantzia hadi seregek Kowno mellett a' Niemen folyóvízen által mentek, 24 óra alatt Wilnát elhagyta. Samogitzia, és Lithvánia egészen megszabadítottak.

„Még eddig kevés vérbe került a' jelenvaló táborozás, egyedül manoverezésből, az az, mesterséges ide 's tova való fordulásokból állott. — Mintegy 1000 embert fogtunk el az Oroszok közül, ellenben az ellenség a' Lengyel tartományoknak fő városát 's annak nagyobb részét elvesztette. Minden első, második, és harmadik lineákban volt magazinumokat, mellyeket két esztendő alatt gyűjtöttek vala, és a' mellyek 20 milliommál többül állottak, vagy a' tűz emésztette meg, vagy a' győzedelmeknek kezébe esett. — Egy Krakai levél azt hirdeti, hogy *Rigát* Lieflandiának fő, népes, és nagy kereskedő városát erőszakkal foglalták el a' Frantziák, és hogy az Orosz Csász. Armádia négy nap egymás után következett verekedés után egészen öszve törtetett. Rövid idő múlva meg fogjuk hallani, miben légyen a' dolog.

Elegyes Dolgok.

A' Fels. ifjú Frantzia Császárné *Mária Louisa*, kedves nevelőjét *Lazsanszky* Grófnét gazdagon megajándékozta Prágában, a' kinek adatott ajándék 50 ezer forintra becsültetik. Több volt Komornyiknéjairól sem felejtkezett el. — Gróf *Gottorp* (Gustáv Adolf Svétziai Ex. Király) Német Országnak egyik részéből a' másikba utazik, és egy szolgánál vagy inasnál többet nem tart. E' folyó Sz Jakab havának 3-ik napján a' Ménusi Frankfurton keresztül Schathausenbe mentvén, ott hat óráig mulatott a' posta háznál, onnét Arauba utazott. —